

ΣΧΟΛΗ	Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Γλωσσικών και Διαπολιτισμικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟ1109ΚΕΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο, χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κοινωνιογλωσσολογία: Γλώσσα, Κοινωνία και Πολιτισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>Σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	4	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS			
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uth.gr/courses/GDIA_U_102/		

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την παρακολούθηση του μαθήματος οι φοιτήτριες/τές αναμένεται:

- να **αντιλαμβάνονται** και να **προσεγγίζουν** **κριτικά** βασικούς κοινωνιογλωσσολογικούς όρους και έννοιες,
- να **αναγνωρίζουν** τις διαφορετικές προσεγγίσεις της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας (από τις θεωρίες της ποικιλότητας στις θεωρίες της αλληλεπίδρασης),
- να **αντιλαμβάνονται** τις σχέσεις ανάμεσα στη γλωσσική ποικιλότητα και τα κοινωνικά συμφραζόμενα,
- να **έχουν αναπτύξει επίγνωση** του τρόπου με τον οποίο η γλωσσική ποικιλότητα και η γλωσσική επιλογή σηματοδοτούν την κοινωνική ταυτότητα των γλωσσικών χρηστών και τις κοινωνικές τους σχέσεις,
- να **έχουν αναπτύξει επίγνωση** του τρόπου με τον οποίο οι σχέσεις εξουσίας αντανακλώνται στη γλωσσική χρήση,
- να **αναγνωρίσουν** τρόπους με τους οποίους η τεχνολογική εξέλιξη επηρεάζει και αντανακλάται στη γλωσσική χρήση
- να **αντιλαμβάνονται** τη χρησιμότητα των κοινωνιογλωσσολογικών αρχών για τη διδακτική πράξη και την ανάλυση κοινωνικοπολιτικών φαινομένων
- να **αξιοποιούν** κοινωνιογλωσσολογικές έννοιες και αρχές για την ερμηνεία της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας διαφορετικών πολιτισμικών περιβαλλόντων
- να **καλλιεργήσουν** δεξιότητες ακαδημαϊκής γραφής και ανάγνωσης
- να **αναγνωρίσουν** τη χρησιμότητα της ομαδοσυνεργατικής μάθησης και να ωφεληθούν από την αλληλεπίδρασή τους με τους συνομηθικούς τους σε συμβατικά ή ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης
- να **έρθουν σε επαφή** με ερευνητικές πρακτικές και να **βιώσουν** ερευνητικοκεντρικές εμπειρίες μάθησης
- να **ενεργοποιήσουν** τη δημιουργικότητα και την κριτική τους σκέψη για να προτείνουν τρόπους ανάγνωσης της κοινωνιογλωσσικής πραγματικότητας
- να **ευαίσθητοποιηθούν** σχετικά με ζητήματα γλωσσικής δικαιοσύνης και κοινωνικής αλλαγής

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Το μάθημα αποσκοπεί στην καλλιέργεια των παρακάτω ικανοτήτων:

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών και στο πλαίσιο ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων

- Λήψη αποφάσεων κατά την εμπλοκή σε ερευνητοκεντρικές και ομαδοκεντρικές δραστηριότητες
- Αυτόνομη εργασία στο πλαίσιο ανάληψης πρωτοβουλιών για την επεξεργασία και παρουσίαση επιστημονικών άρθρων στην ολομέλεια της τάξης ή μέσω της ανάληψης προαιρετικής αξιολογούμενης εργασίας εξαμήνου
- Ομαδική εργασία στο πλαίσιο 3 ομαδικών γραπτών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται εν μέρει στο πλαίσιο του διά ζώσης μαθήματος με προεκτάσεις και στο ψηφιακό περιβάλλον του e-class (συνέχιση της συζήτησης στον χώρο των Συζητήσεων)
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον μέσω της πρόσκλησης ομιλητών/τριών ή της επεξεργασίας κειμένων και υλικών με διεπιστημονικές προσεγγίσεις
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών στο πλαίσιο της συζήτησης μέσα στην τάξη και της ψηφιακής αλληλεπίδρασης όπου οι φοιτητές/τριες καλούνται να συνεισφέρουν με ιδέες, σκέψεις, προβληματισμούς
- Σχεδιασμός και διαχείριση ερευνητικών και εκπαιδευτικών πλάνων
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου κατά τις διαδικασίες διά ζώσης και ψηφιακής αλληλεπίδρασης
- Άσκηση κριτικής μέσω της συμμετοχής σε δραστηριότητες ετεροαξιολόγησης (Ομαδική Γραπτή Δραστηριότητα)
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα γίνεται συζήτηση για τους κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη χρήση της γλώσσας (φύλο, ηλικία, τάξη) οδηγώντας στο φαινόμενο της γλωσσικής ποικιλότητας, αλλά και η σχέση της γλώσσας με το γεωγραφικό (διάλεκτοι) και το τεχνολογικό περιβάλλον (τεχνολογικά διαμεσολαβημένα επικοινωνία). **Παρουσιάζεται** η έννοια της κοινωνιογλωσσικής ανισότητας στη χρήση των γλωσσικών ποικιλιών και ο ρόλος της «πρότυπης γλώσσας» ως κοινωνικής γλωσσικής ποικιλίας. **Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται** σε θέματα γλωσσικής επαφής και γλωσσικών πολιτικών στο πλαίσιο της κοινωνιογλωσσολογίας της παγκοσμιοποίησης, καθώς και στις συνέπειες που έχουν οι αρχές και τα συμπεράσματα της σύγχρονης κοινωνιογλωσσολογίας για τη διδακτική πράξη και την (από-/επανα-)δόμηση γλωσσικών ιδεολογιών και πολιτικών με απώτερο στόχο τη γλωσσική δικαιοσύνη.

Τα **θέματα** τα οποία συζητιούνται **περιλαμβάνουν** τα εξής: γλωσσική ποικιλότητα (γεωγραφικές και κοινωνικές ποικιλίες -με έμφαση στα νεανικά ιδιώματα-), γλωσσική ποικιλότητα και αλλαγή, πολυγλωσσία και υπερποικιλότητα/διαγλωσσικότητα, γλώσσα, ταυτότητα και εξουσία, ιδεολογία και στάσεις απέναντι στη γλώσσα, γλωσσική πολιτική και γλωσσικός σχεδιασμός, κοινωνιογλωσσολογία της γραφής.

- Το πεδίο της κοινωνιογλωσσολογίας: αντικείμενο και προσεγγίσεις
- Γλωσσική ποικιλότητα: γεωγραφικές, κοινωνικές (με έμφαση στα νεανικά ιδιώματα) και λειτουργικές ποικιλίες

- Γλωσσικό λάθος και γλωσσική αλλαγή
- Διγλωσσία, πολυγλωσσία και υπερποικιλότητα/διαγλωσσικότητα
- Γλώσσα, ταυτότητα και εξουσία
- Ιδεολογία και στάσεις απέναντι στη γλώσσα
- Γλωσσική πολιτική, γλωσσικός σχεδιασμός και γλωσσική δικαιοσύνη
- Μέθοδοι έρευνας και αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην κοινωνιογλωσσολογία
- Τεχνολογικά διαμεσολαβημένα επικοινωνία και κοινωνιογλωσσολογία της γραφής
- Μέθοδοι έρευνας και αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην κοινωνιογλωσσολογία
- Κοινωνιογλωσσολογία και σχολείο: γλωσσική ανισότητα, ανεπάρκεια, ασυνέχεια
- Διδακτικές εφαρμογές της κοινωνιογλωσσολογικής έρευνας

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της ψηφιακής τάξης e-class με ενεργή συμμετοχή των φοιτητριών σε χώρους, όπως ο χώρος Συζητήσεων, ο Τοίχος του μαθήματος και ο χώρος των ανακοινώσεων και των μηνυμάτων μέσω της πλατφόρμας. Επιπλέον, χρησιμοποιείται ειδικό mail για τις ανάγκες του μαθήματος: languagestudies.rk@gmail.com για πιο άμεση επικοινωνία με τις φοιτήτριες/τές που συμμετέχουν στο μάθημα.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="667 1220 1149 1310">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1165 1220 1329 1310">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="667 1321 1149 1422">Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)</td> <td data-bbox="1165 1321 1329 1422">37,5ώ. (30%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1433 1149 1534">Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates</td> <td data-bbox="1165 1433 1329 1534">37,5ώ. (30%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1545 1149 1713">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη</td> <td data-bbox="1165 1545 1329 1713">25ώ. (20%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1724 1149 1960">Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)</td> <td data-bbox="1165 1724 1329 1960">12,5ώ. (10%)</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1971 1149 2054">Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)</td> <td data-bbox="1165 1971 1329 2054">6,25ώ. (5%)</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)	37,5ώ. (30%)	Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates	37,5ώ. (30%)	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη	25ώ. (20%)	Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)	12,5ώ. (10%)	Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)	6,25ώ. (5%)	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις (από τη διδάσκουσα και από καλεσμένους/ες ομιλητές/τριες)	37,5ώ. (30%)													
Διαδραστική διδασκαλία: οργανωμένες ή αυθόρμητες συζητήσεις, διενέργεια debates	37,5ώ. (30%)													
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας και διαφορετικών κειμενικών ειδών στο πλαίσιο Ομαδοσυνεργατικών Γραπτών Δραστηριοτήτων μέσα στην τάξη	25ώ. (20%)													
Παρουσιάσεις από φοιτήτριες/τές (α. κατανόηση επιστημονικού άρθρου, β. αναζήτηση πληροφοριών και βιβλιογραφίας για θέμα που προκύπτει από συζήτηση στο μάθημα, γ. προσωπικές γλωσσικές εμπειρίες)	12,5ώ. (10%)													
Πραγματοποίηση Ερευνητοκεντρικών δραστηριοτήτων (συλλογή και ανάλυση γλωσσικών δεδομένων)	6,25ώ. (5%)													

	Ψηφιακή αλληλεπίδραση στο e-class (Συζητήσεις, Τοίχος)	6,25ώ. (5%)
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	25X5 ECTS= 125 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης: <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή τελική εξέταση ανοικτού τύπου και προαιρετικές ατομικές εργασίες εξαμήνου (80%), ομαδικές γραπτές δραστηριότητες μέσα στο εξάμηνο (20%). • Ομαδικές δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης σωστού-λάθους και αιτιολόγησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου • Ατομικές γραπτές δραστηριότητες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης κατά τη διάρκεια του εξαμήνου <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κατά τη διάρκεια της πρώτης εισαγωγικής διάλεξης. Επίσης, είναι διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης eclass του πανεπιστημίου, στην περιγραφή του μαθήματος, καθώς και στο αντίστοιχο ppt στα Έγγραφα του e-class.</p>	

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ενδεικτικά Βιβλία

- Ανδρουλάκης, Γ. (2008). *Οι γλώσσες και το σχολείο. Στάσεις και κίνητρα των μαθητών σε δύο ελληνικές ζώνες, στο πλαίσιο μιας ευρωπαϊκής κοινωνιογλωσσικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Αρχάκης, Α., & Κονδύλη, Μ. (2002). *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*. Αθήνα: Νήσος.
- Baker, C. (2001). *Εισαγωγή στη δίγλωσση εκπαίδευση και τη διγλωσσία*. Αθήνα: Gutenberg (μτφ. Α. Αλεξανδροπούλου).
- Blommaert, J. (2010). *The Sociolinguistics of Globalization*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hornberger, N. H., & Lee McKay, S. (Eds.) (2010). *Sociolinguistics and language education*. Salisbury, UK: Multilingual Matters.
- Jaffe, A., Androutsopoulos, J., Sebba, M., & Johnson, S. (Eds.) (2012). *Orthography as social action: Scripts, spelling, identity, and power*. Berlin, Germany: De Gruyter Mouton.
- Lillis, T. (2013). *The sociolinguistics of writing*. Edinburgh: Edinburgh University Press.

Ενδεικτικά Άρθρα